

ACC. N:R M. 16249: 1-11.

Landskap: *Blekinge* Upptecknare: *Gerd Englund*
Härad: *Lister* Berättare: *Emma Lindström*
Socken: *Kyrskult* Berättarens yrke: *fru*
Uppteckningsår: *1965* Född år *1891* i *Kyrskult*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Emigration. s. 1-11.

LUF 128

Skriv endast på denna sida.

ACC. N:R M. 16249:1.

Min far hade nio syskon. De var sex pojkar och fyra flickor. Alla pojkar-
na reste ut till Amerika: Ola, Sven
och Flåkan stannade därute, medan
Hans, Jons (far) och Per kom tillbaka.
Farfar hette Ole Hansson. Han hade
en stor gård i Käraboda. Farfar kunde
hantera fiolen. Han påstod också vara
trallkunnig och hade i sin ägo svartkört-
böcker. Sedan farmor dött, ville far-
far inte skita gården, den förföll och
han gjorde kontors. Sinen berättade
sedan att farfar alltid brag fram fiolen
och spelade, när de var unga nysa. Vilka
är min förbröder reste till Amerika,
känner jag inte till. Det var väl ung.
när far reste och han reste, då jag
var liten. 5 år gammal - alltså på 1890.

Kyckling
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16249:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

talet. Farborn Håkan kom i alla fall till
Chicago och fick leva länge där. Ola
hade järnvägsarbete och när far kom dit
var han i lag med sin bror Ola och ar-
betade. Sven dog strax efter det, han
kommit in. Far och hans bröder reste
naturligtvis ut för att tjäna pengar.

Hemmet blev ju med tiden fattigt, och
de var många hyskon.

Far lånade pengar till resan i banken.
Dessa pengar skickade han sedan till ba-
ka. Han skickade även hem lite pengar
ut till hvar kunde, men det blev inte så
mycket. Far var slarvig med pengar -
han var en glad människa och tog
väl livet ganska lätt. Man försörjde sig
genom att sticka strumpor och att spin-
na. Ibland gick hon runt och hjälpte

till i gårdarna. När vi var i tolvårsåldern fick vi barn ge oss ut på smådagverken hos bönderna eller vi flickor fick arbeta som bunnspigar. För en hel dags potatisplockning fick man 25 öre plus ett mål mat. Far stannade i Amerika i 3-4 år första gången han vistades där ute. Han kom sedan hem och stannade väl i 4-5 år. Far var skomakare här hemma och var ibland runt hos bönderna och arbetade och stöjde. Han reste ut för andra gången och kom hem efter 2-3 år. Sista gången far reste följde min make, Julius, med. Vi var vigförlorade. Det var år 1912. När far varje gång far reste måste han låna pengar till resan. Min man fick också låna pengar till resan. Han lånade dem

ACC. N:R M. 16249:4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

av en bekant. Han stannade i Amerika i
2 1/2 år. Han arbetade hos en gammal
vän i Virginia. Han hette Sven Anders-
son och var från Ulvaboda - broar till
Juar Andersson i Ulvaboda. Sven hade
boardinghus, där väringeställe för järn-
vägsarbetare och var destination där för
dem. Julius arbete bestod i, att han
skulle se till, att alla varit färdiga hem-
ma till serveringen. Dite senare skicker-
de Sven Andersson biljett till min sys-
ter, Selma Skagman. Hon reste över på
hösten 1912 och fick plats på matser-
veringen. Hon gifte sig med Sven An-
derssons bror Fritz. Han fick det väl-
digt bra. Hennes man var förman på
järnvägen och ägde desubton jord.
Min far och den store järnvägsbyggaren

August Melander var kusiner och far arbetade alltid för honom där ute.

Fritz Andersson skickade sedan pengar till min bror Gustav Skagman, som reste ut under 1917-18. Han reste ut för att slippa vämpplikten och stannade där i 11 år. Min man skickade lite pengar varje månad. I turigt var han där så kort tid, att det inte blev något kapital sparat där ute.

5 Här fanns ej agenter, som jag minns. Jag kan inte heller erinra mig, att vi hade någon svenskamerikansk tidning hemma. Ingen stötte heller inte förhindra emigrationen. Det var ju många som reste ut härifrån. Per Olsson "Gammal-Pellen" i Tälledalen hade många pojkar som emigrerade: August, Olof, Alfred, Carl

ACC. N:R M. 16249:6.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

och Sven. De kom alla hem sedan - alla utom Olaf, som stannade där. Dessa reste inte ut samtidigt utan en och en. De var nog i Amerika i 5-6 år och Sven stannade ännu längre. De gick säkert bra för den där tiden, för de hade pengar, när de kom hem och kunde köpa sig hus. Jön's Bengtsson i Källeboån hade de tre söner, varav två reste till Amerika: Bernt och Olaf Jönsson. Olaf kom tillbaka, men Bernt har enda varit borta och bortsatt på. Ola Svensson i Källeboån hade två söner, av vilka en emigrerade: Manne Olsson. Han kom tillbaka sedan och hade då sin fru, Anna, med sig. De köpte en gård i Ronäs. Manne Olsson hade del mycket bra - så pass att de kunde göra en resa till Amerika igen för sig-

te är sedan. Mellan vilka är ovannämnda personer var i Amerika känner jag inte till. De reste i alla ^{fall} tämligen tidigt på 1900-talet. De som reste ut tjänade i regel upp sig - om de stannade en längre tid. De pojkar som lärde till arbetarklassen fick det nog bättre i alla fall.

Farbror Pers son, Victor Detlin (Detlin var ett båtsmansnamn) var i Amerika i ungefär 15 år. Han lärde sin familj kända hemma. Han lärde inte av mig på långa tider men så dök han upp en dag. Han lärde då lyckats skapa ihop ett spar kapital där ute och köpte för det in fyra föräldrarna i Råsbo.

Äret är jag i minnet.

Jag har aldrig hört talas om eller sett ett stugar stad hemma efter emigranter.

ACC. N:R M. 16249:8.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Restadels var det familjefedern, som resten. Man kunde känna igen en svensk-amerikan på kläderna! Och dialekten var ju annorlunda. De var så fina, och det var en helt annan stil på skjortor och kostymer de bar, och vi hade de vida byxor. Min man hade en sådan fin rock med kläpp och grejar, när han kom hem. Jag känner inte till något fall där en svensk-amerikan förde en nyhet med sig hit och som sedan blev spridd här.

Vi flyttade så många gånger under min uppväxttid, att det ^{var} nästan omöjligt att komma ihåg alla de ställen vi bodde på. Jag föddes i Isaksnäla liksom de andra två äldsta sönerna: Selma 1893 och Hilda 1896. Det var en båtman-

ACC. N:R M. 16249:9.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

stuga, ett litet utmålat trähus med grå
tak, rymmande ett rum, kammer och
kök. Det låg inbuddt i skogen.

Sedan flyttade vi till en liten grå stu-
ga i skogen i Källebo. Det var 1898.

Där föddes barn Gustav. Sedan flyttade
vi åter till Isaksmåla, till en annan
stuga och där föddes Hjalmar 1904. Där
ifrån till Mörbyhult och från Mörbyhult
till Källebo. I Källebo lyste vi
en gård av Sven Nilsson. Vi flyttade en
samt igen till Mörbyhult och så åter
igen återifrån till Isaksmåla, till det
ställe där Hjalmar föddes. Där dog
mor. För gifte om sig i Amerika, se-
dan mor dog. Han skilde sig dock ef-
ter några år och kom hem hit och gif-
te om sig igen. Han dog 1958.

ACC. N:R M. 16249:10.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Morfars far från Bjällersväsk. Jag kan inte
minnas, hur hans efternamn hörde. Hans
efternamn var i alla fall Jonas. Hans
hem socken låg på gränsen mellan Ble-
kinge och Småland. Han var alkoholis-
erad och skickades till Amerika. Här
hemma hade han inget särskilt arbe-
te, vad jag känner till. Han dog i Ame-
rika.

Vi hade ingen sak hemma, som påminde
om Amerika. Far hade ju aldrig nå-
got med sig. Men vi hörde mycket ti-
dligt tales om Amerika hemma. Vi tyck-
te nog, att det landet var särskilt
bra. Jag har nog ångsat, att jag inte
restet ut också. Det hade nog lyckats
bättre för mig därute, än det gjorde
för far. I skolan pratade inte lärna

ren något om Amerika.

Jag ville så gärna att min man skulle ta in mig, men han ville inte, efter som han inte hade för avsikt att stanna någon längre tid. Jag hörde tales om att de innan min tid tog in sina familjer till Amerika.

Emigrationen har säkert haft någon verkan i dessa bygder. Det är någon del av emigranterna och av de hemsevarande som fått det bättre.

Det var så ont om arbeten här, att det inte var någon risk för att brist på arbetskraft skulle uppstå, i och med att folk emigrerade.